

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАЛАНЛЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫНЫҢ IV ЧАКЫРЫЛЫШ**

XIV УТЫРЫШЫ

Баланлы ав.

16 декабрь 2021 ел

КАРАР № 30

**Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Баланлы авыл
жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 23 июнәдәгә 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Мәслим район прокуратурасының 09.11.2021 ел 02-08-01-2021 номерлы протестын карап, Баланлы авыл жирлеге Советы **КАРАР БИРДЕ:**

1. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Баланлы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне (кушымта №1) расларга.

2. Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Баланлы авыл жирлеге Советының түбәндәгә карары үз көчен югалтуын танырга:

- «Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Баланлы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында» 2019 елның 26 декабрдәгә 1 номерлы карары;

- «Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Баланлы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында» 2019 елның 26 декабрдәгә 1 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 25 маендагы _19_ номерлы карары;

- «Татарстан Республикасы Мәслим муниципаль районы Баланлы авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә хакында» 2019 елның 26 декабрдәгә 1 номерлы карарына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 07 апрелдәгә 14 номерлы карары.

3. Әлеге карарны Мәслим муниципаль районы Баланлы авыл жирлеге территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә, Мәслим муниципаль районы авыл жирлеге сайтында "Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының PRAVO.TATARSTAN.RU рәсми порталында" урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз остемә алам

Баланлы авыл жирлеге башлыгы

И.И.Исламова

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Баланлы авыл Советының
2021 елның 16 декабрдәгә
30 номерлы карарына
1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Баланлы авыл җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмә

1.1. Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Баланлы авыл җирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба Поселение) Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәгә 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, шулай ук Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Баланлы авыл җирлеге Уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Җирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуы кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт-гражданның һөнәри эшчәнлегә, ул даими нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

1.5. Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенең үзара бәйләнеше юл белән тәэмин ителә:

1.5.1. муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренең бердәмлегә;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәте узганда чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлегә;

1.5.3. муниципаль һәм граждан хезмәте өчен кадрлар әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алуга карата таләпләренең бердәмлегә;

1.5.4. муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгарганда дәүләт граждан хезмәте стажын һәм дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләп чыгарганда муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләренең һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләүнең һәм социаль гарантияләренең төп шартларының ярашлылыгы;

1.5.6. муниципаль хезмәт узган гражданның һәм дәүләт граждан хезмәтен үткән гражданның, шулай ук аларның гаилә әгъзаларын туендыручысын югалткан очракта дәүләт пенсия белән тәэмин итүнең төп шартларының чагыштырмасы.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - җирле үзидарә органындагы вазыйфа, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратындагы вазыйфа, ул җирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең яисә муниципаль вазыйфаны биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе нигезендә төзелә.

2.2. Муниципаль хезмэт вазыйфалары Татарстан Республикасы Законы белән раслана торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмэт вазыйфалары реестры нигезендә Мөслим муниципаль районы Баланлы авыл Советы (алга таба - Жирлек советы) карары белән билгеләнә.

2.3. Муниципаль хезмэт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.4. Муниципаль хезмэт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып чагыштырмасы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмэт яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажына, вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы (эш бирүче) вәкиленең тиешле карары булганда - белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазыйфалары буенча - югары белем һәм муниципаль хезмэт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

2020 елның 1 октябренә кадәр авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчесе урынбасары вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре урта һөнәри белем бирүне һәм белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш стажын яисә кимендә ике ел яки ким дигәндә өч ел стажын күздә тотарга мөмкин. 2020 елның 1 октябренән соң әлеге пунктның икенче абзацында каралган күрсәтелгән вазыйфаны биләү өчен квалификация таләпләре 2020 елның 1 октябренә кадәр вазыйфага билгеләнгән һәм әлеге пункт нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукый актларда каралган тиешле квалификация таләпләренә карата кулланылмый.

Муниципаль хезмэт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмэт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлеге белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) күрсәтелгән белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә;

Муниципаль хезмэт стажын билгеләгәндә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмэт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмэт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлеге белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) күрсәтелгән белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә;

Муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган белгечлек, юнәлеш буенча муниципаль хезмэт стажына, муниципаль хезмэт стажына яисә муниципаль хезмэт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган белгечлек, юнәлеш буенча эш

стажына квалификация таләпләре муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә, алар муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегә өлкәсенә һәм төренә бәйлә рәвештә аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белән шулай ук белгечлек, эзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен эзерлек юнәлеше буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча бер ел эш стажы.

2.6. Жирлектә жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару тәртибе турындагы Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткәрләр реестры алып барыла.

3. Муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары

3.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эзерлегә дәрәжәсенә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

3.2. Муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең әйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3.3. Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кертү Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

4.1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән вакытны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

4.2. Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

4.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 класслы класс чины бирелә.

Федераль дәүләт граждандан хезмәтенең класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки

махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды, беренче класс чины аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме кысаларында бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында квалификация разрядларының һәм муниципаль хезмәтнең класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенең, Россия Федерациясенең башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенең класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм махсус исемнәр нисбәте кулланыла.

Вазыйфаларның, класслы чиннарның һәм квалификация разрядларының билгеләнгән нисбәтен исәпкә алып, муниципаль хезмәтнең бирелә торган класслы чины муниципаль хезмәткәрнең федераль дәүләт граждан хезмәте, дипломатик рангы, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды класслы чины муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт гражданлык хезмәтенең, дипломатик рангы, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының квалификация разряды класслы чины, әмма муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәт төркеменең 1 класс чигеннән югары булмаган класс чины бирелә торган федераль дәүләт гражданлык хезмәтенең, дипломатик рангы, хәрби яки махсус исеме, муниципаль хезмәтнең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чинынан түбәнрәк булмаса, әмма хезмәт вазыйфаларын биләгән вазыйфа төркеменең 1 нче класслы чинынан югары түгел.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенең тиешле класслы чинында, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класс чинында, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылыгы исәпкә алына.

4.4. Беренче класс чины сынауны уңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмыйча бирелә.

4.5. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәт секретареның һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класс киңәшчесе - ике елны, 2 һәм 3 класс муниципаль киңәшчесе - бер елны тәшкил итә.

1 класслы секретарьның, референтның, муниципаль хезмәт киңәшчесенең, муниципаль киңәшченең һәм чын муниципаль киңәшченең класслы чиннарында булу сроклары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне класслы чиннарда арттыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтенең югарырак вазыйфаларына күчәргәндә генә мөмкин.

4.6. Бирелгән класс чинада булу вакыты бирелгән көннән исәпләнә.

4.6.1. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү турында карар кабул ителгән көн санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класслы чин бирелгән очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көне санала.

4.7. Чираттагы класс чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәжәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен класс чины каралган булса,

муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чинынан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса, бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаять эше кузгатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

4.8. Муниципаль хезмәттә махсус аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы сыйфатында муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр биреләргә мөмкин:

1) класс чинында булу, срогы беткәнчегә кадәр, әмма моңа кадәр элек бирелгән сыйныф чинында алты айдан да иртәрәк булмаган вакытта, - бу төркемгә муниципаль хезмәт вазыйфалары туры килә торган чираттагы класс чинынан югарырак булмаса;

2) биләгән вазыйфасы керә торган муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә класслы чиннар эзлеклелеген үтәмичә генә бер баскычка югарырак, - 3 класслы чины булган муниципаль хезмәткәргә, әмма 4 өлешнең 4.5 пунктында каралганча, муниципаль хезмәтне узу өчен 3 класслы тиешле чинда билгеләнгән срок тәмамланганнан да иртәрәк түгел.

4.9. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элекке төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югары вазыйфасына билгеләгәндә, аның алдагы класслы чинында булу вакыты чыккан булса, аңа чираттагы класс чины биреләргә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә, элек биләгән хезмәткәргә караганда, күрсәтелгән хезмәткәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелә, әгәр бу класслы чин муниципаль хезмәткәр булган класслы чиннан югарырак булса. Күрсәтелгән очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы сыйныф чинында булу вакытын исәпкә алмыйча бирелә.

4.10. Вәкаләтләр вакытын чикләмичә биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең төп, алып баручы, өлкән, кече вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар алар тарафыннан квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар, әгәр дә бу хезмәткәрләр тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру турында карар жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан кабул ителгән булса, квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Квалификация имтиханы дөүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

4.11. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча жирлек башлыгы тарафыннан бирелә (Нигезләмәнең 3 нче, 4 нче кушымталары).

4.12. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында тәкъдимнәр кертү тәртибе һәм аңа кушып бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

4.13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карар, 4 өлешнең 4.7 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмыйча кабул ителәргә тиеш:

1) квалификация имтиханын уздырган көннән;

2) барлык кирәкле документлар белән сыйныф чинын жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына бирү турында тапшырылган көннән башлап - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгәндә.

4.14. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчәргәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат ителгәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнче саклана.

4.15. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм хезмәт кенәгәсенә (булган очракта) кертелә. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәнлегенә турында мәгълүматларга кертелә.

4.16. Бирелгән класслы чин муниципаль хезмәткәргә биләгән вазыйфасыннан азат ителгәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) эштән азат ителгәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә кергәндә саклана.

4.17. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

4.18. Бирелгән класслы чиннан мөхрүм итү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

5. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле

5.1. Муниципаль хезмәткәр булып, федераль һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә, әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәт вазыйфасын башкарганга жирле бюджеттан хезмәт хакы алып эшли торган граждандан исәпләнә.

5.2. Техник тәэмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкаручылар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

5.3. Муниципаль хезмәткәр хокукы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле оештыру-техник шартлар белән тәэмин итү;

3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт) нигезендә;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган яллар турында мәгълүмат алу;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертү өчен;

6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә өстәмә һөнәри белем алу;

8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнчә, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә жәлеп итү;

10) үз хокукларын, социаль-иқтисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәр берлекләре тәзү хокукын да кертү;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бирүне дә кертәп, аларны бозу очраклары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

5.4. Муниципаль хезмәткәр, әгәр «муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаган булса, мәнфәгатьләр каршылыгы килеп чыкмаса, авыл жирлеген башкарма комитеты житәкчесенә алдан язма хәбәрәннән башка түләүле эш башкаручыга хокукы.

5.5. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен , федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен , Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;

3) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясендә билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мөһлүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калырга;

6) дөүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләргә тәшкит итүче белешмәләргә, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләргә, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм абруена кагылышлы белешмәләргә таратырга;

7) дөүләт һәм муниципаль милеккә, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәткә сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзә һәм гаилә әгъзалары турында белешмәләргә тапшырырга;

9) авылның башкарма комитет җитәкчесенә язма рәвештә Россия Федерациясе гражданлыгын яки чит ил гражданлыгы-Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу турында хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы, муниципаль хезмәткәргә бу турыда билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яисә чит ил гражданлыгы туктатылган көннән алып биш эш көненнән дә соңга калмыйча - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы;

9.1) башкарма комитет җитәкчесенә язма рәвештә чит дөүләт гражданлыгы яки гражданның чит дөүләт территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу турында хәбәр итәргә, бу хакта муниципаль хезмәткәргә билгеле булган көнне, әмма чит дөүләт гражданлыгы алынган, яки чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алган көннән биш эш көненнән дә соңга калмыйча;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләүләргә үтәргә, йөкләмәләргә үтәргә, тьюларны бозмаска;

11) коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында жирлек башкарма комитеты җитәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дөүләт органнарына мөрәҗәгать итүнең барлык очраklары турында хәбәр итәргә;

12) мәнфәгатьләр конфликтна китерергә мөмкин булган вазыйфаи бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык турында жирлек башкарма комитеты җитәкчесенә язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча чаралар күрергә мөмкин;

5.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле җитәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән җитәкчегә, Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезләмәләргә күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукый актлар

нигезлэмэләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

5.7. Муниципаль хезмәткәр кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләренә, пайларына ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау максатларында үзенә караган кыйммәтле кәгазьләргә, акцияләргә (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

6. Муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр

6.1. Түбәндәге очракларда граждан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кәргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кәргән суд карары буенча юкка чыгаручы жәзага хөкөм итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рәхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дөгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган чире булу. Диспансерлаштыру узу тәртибе, мондый чирләр исемлегә һәм медицина учреждениесе бәяләмәсенә рәвештә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә әлеге вазыйфаи затка контрольлек итүгә бәйлә булса, жирле администрацияне житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, шулай ук абыйлар, ата-аналар, балалар һәм ата-аналар), яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә аларның берсе контроле белән бәйлә булса;

6) муниципаль хезмәттә булырга хокукы чит ил гражданының Россия Федерациясе гражданлыгын яисә - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучының гражданлыгын туктату;

7) чит ил гражданлыгы яисә, әгәр Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә башкасы каралмаган булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукын раслый торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кәргәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган белешмәләргә тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кәргәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) әлеге Нигезләмәнең 24.8 статьясында каралган белешмәләргә тапшырмау;

10) аны чакыру буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шуңа законлы нигезләргә ия булмыйча, чакырылыш комиссиясе бәяләмәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган граждандардан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикәят бирү өчен

билгелэнгән срок тәмамланган көннән алып 10 ел эчендә, Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә, әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясетиешле субъектының чакырылыш комиссиясе карарына карата гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте буенча судка шикаять бирелгән булса, - суд карары законлы көченә кәргән көннән алып 10 ел эчендә, ул күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакырылыш комиссиясе карары чыгарылганда гражданның әлеге бәяләмәгә шикаяте буенча хокукы бозылмаган дип танылу.

6.1.1.Граждани авыл жирлегенең ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле жирлек территориясендә урнашкан жирлек башкарма комитеты житәкчесе, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр) белән ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

6.2. Граждани муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгелэнгән иң чик яшькә - 65 яшь тулганнан соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

6.3. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, күрсәтелгән муниципаль хезмәткәр мәнфәгатләр конфликтын төшереп калдыру максатларында әлеге жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында алар тиешле вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатләрән яклы алмый.

7. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

7.1.Муниципаль хезмәт үтү белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү;

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләп куелганда;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;

2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез идарәдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчәмсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жылышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жылышында катнашу, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгелэнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рәхсәте белән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә

органнарында жирлек советы мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) Жирлек муниципаль хокукый актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданның мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында жирлек исемненнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраklar;

2.1.) эшқуарлык эшчәнлегә белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шәғыльләнәргә;

3) муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында жирле үзидарә органында, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, аңа турыдан-туры буйсынган яисә аңа буйсынган өченчә затлар эшләре буенча ышанычлы яисә вәкил булырга;

4) вазыйфаи хәлгә бәйлә рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә алырга.

Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә тапшырыла, моңа Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очраklar керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйлә рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннен командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләренең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дөүләтләренең дөүләт хакияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда, федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълүматларга кертелгән мәгълүматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйлә рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълүматын таратырга яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына кермәсә, гавами фикерләр, фикерләр һәм бәяләүләр, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, жибәергә;

9) бүләкләүнең Жирлек башлығының язма рәхсәтеннен башка, чит дөүләтләренең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләренең, башка ижтимагый берләшмәләренең һәм дини берләшмәләренең мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә, әгәр аның вазыйфаи бурычларына күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннен файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленнен файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси

партиялар, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәнең ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзөргә яисә күрсәтелгән структураларны төзөргә ярдәм итөргә;

13) хезмәт бәхәсен җайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дөүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финанслана торган түләүле эшчәнлек башкарма комитеты җитәкчесенең язма рәхсәтеннән башка шөгыльләнергә.

7.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң граждан, вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә хезмәт мәгълүматын оешмалар яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә фаш итөргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

7.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлеге оешмада хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очрактарда гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эшне биләргә һәм (яисә) әлеге оешмада башкарырга хокуклы түгел, әгәрдә муниципаль (административ) идарәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына керсә, Россия Федерациясенең норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, муниципаль хезмәткәрләренең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка булганда.

8. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтын җайга салу

8.1. Мәнфәгатьләр конфликтны дигәндә, вазыйфаны биләүче затның мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм җайга салу чараларын күрү бурычын күздә тоткан шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яисә читләтелгән) аның вазыйфаи (хезмәттәге) бурычларын тиешенчә, объектив һәм бертуктаусыз үтәвенә йогынты ясыя яисә йогынты ясыя ала торган вәзгыять аңлашыла.

8.2. Шәхси кызыксыну астында керемнәрне акча, башка мөлкәт рәвешендә, шул исәптән мөлкәти хокуклар, мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә алу, башкарылган эшләр нәтижәләре яисә Нигезләмәнең 8.1 п.пунктында күрсәтелгән зат тарафыннан яисә аның белән якын мөнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, сеңелләр) биләгән яисә оешмалар тарафыннан алу мөмкинлеге аңлашыла.

8.3. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булган авыл жирлеге башкарма комитеты җитәкчесе, конфликтны җайга салу чорында, муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасында хезмәт хақы сакланган хәлдә, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яки җайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

8.4. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтын җайга салуны тәэмин итү өчен Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый актлары һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе

аппаратында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын җайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин.

Комиссия җирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең даими хокукый акты нигезендә төзелә. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш сроклары һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш бирүче) һәм ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез экспертлар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

8.5 Мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу мәнфәгатьләр конфликтны ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәүдән читләштерелгәнче һәм аның мәнфәгатьләр конфликтны килеп чыгуга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

8.6 Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле кәгазьләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы катнашу өлешләре, пайлары) ия булу мәнфәгатьләр конфликтнына китерә яисә китерергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазьләренә (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындагы өлеш, пайлар) Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш..

8.7 Мәнфәгатьләр конфликтны ягы булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу чаралары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.8 Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликтнына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу чаралары муниципаль хезмәттән азат ителүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

8.9. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәжәдә башкарырга;
2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәэмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар карарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга.;

5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый горейф-гадәтләренә һәм горейф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә;;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессиональара татулыкка ярдәм итәргә;

9) муниципаль орган абруена яисә абруена зыян китерергә сәләтле низаглы

хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләргә сәяси партиялар, башка иҗтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәҗбүр итү очрақларына юл куймаска тиеш.

9. Муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм туктату тәртибе

9.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белүче 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен Татарстан Республикасы Кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган гражданның муниципаль хезмәткә керергә хокуклы.

9.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә жөнәсенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, иҗтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рәхсәт ителми.

9.3. Гражданның муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындагы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен һәм (яки) хезмәт эшчәнлегенә турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш;

5) Белем турында документ;

6) индивидуаль (персонификацияләнгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслаучы документ, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрақлардан тыш;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданның һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

10.1) әлегә Нигезләмәнең 24.8 пункттында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

9.4. Муниципаль хезмәткә кергәндә бирелгән белешмәләр законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

9.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән гражданның муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

9.6. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда

каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына гражданны муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү нәтижәсендә муниципаль хезмәткә керү гамәлгә ашырыла.

9.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү турында Жирлек башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.8 Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамәсенәң яклары булып Жирлек башкарма комитеты житәкчесе һәм муниципаль хезмәткәр тора.

9.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә билгеләнгән рәвештәгә хезмәт таныклығы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклығын бирү тәртибе һәм рәвешә Жирлек башлығының хокукый акты белән раслана.

9.10. Муниципаль хезмәткәрнең персонал күрсәткечләре, аның һөнәри хезмәт эшчәнлегә һәм муниципаль хезмәтнең стажы (гомуми дәвамлылығы турында белешмәләр катгый хисап документы булган муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшенә кертелә. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйлә документлар кушып бирелә.

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирлек башкарма комитетының кадрлар хезмәте тарафыннан алып барыла һәм муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең яңа урынына күчәргәндә күрсәтелгән муниципаль хезмәт урыны буенча тапшырыла. Бер муниципаль хезмәткәрнең берничә шәхси эшен алып бару рәхсәт ителми.

9.11. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше муниципаль хезмәтнең соңгы урыны буенча жирлек башкарма комитеты архивында саклана.

9.12. Жирлекнең башкарма комитетын бетәргәндә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, аңа жирлекнең ликвидацияләнгән башкарма комитеты функцияләре яки аның варисына тапшырыла.

9.13. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару дөүләт граждан хезмәткәрнең шәхси эшен алып бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.14. Хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсен туктатуның гомуми нигезләре булып тора:

- 1) яклар килешүе;
- 2) хезмәт шартнамәсе срогы чыгу, хезмәт мөнәсәбәтләре чынлыкта дәвам иткән һәм якларның берсе дә аларны туктатуны таләп итмәгән очрактан тыш;
- 3) хезмәткәр инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;
- 4) эш бирүче инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;
- 5) хезмәткәргә аның үтенече буенча яки аның ризалыгы белән эшкә башка эш бирүчегә яки сайлау эшенә (вазыйфасына) күчү;
- 6) оешманың миләкчесен алыштыруга, оешманың ведомство буйсынуы үзгәрүгә яки аны үзгәртеп коруга бәйлә эшне дәвам итүдән баш тарту.;
- 7) хезмәткәрнең хезмәт шартнамәсенәң билгелә бер шартлары үзгәрүгә бәйлә рәвештә эшне дәвам итүдән баш тарту;
- 8) хезмәткәрнең үзенә федераль законнарда һәм Россия Федерациясенәң башка норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә бирелгән медицина бәяләмәсе нигезендә кирәкле башка эшкә күчәрдән баш тартуы йә эш бирүченәң тиешле эш булмавы.;
- 9) баш тарту хезмәткәре нче эшкә күчәү башка жиргә белән бергә эш бирүче;
- 10) якларның ихтыярына бәйлә булмаган хәлләр;
- 11) Хезмәт Кодексында яки башка федераль законда билгеләнгән хезмәт шартнамәсе төзү кагыйдәләрен бозу, әгәр бу бозу эшне дәвам итү мөмкинлеген төшереп калдырса.

Хезмәт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча

да туктатылырга мөмкин. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 9 статьясындагы 3 өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфай бурычларын үтәмәү Поселения башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына аны коррупциячел хокук бозуларны кылуга этәрү максатларында нинди дә булса затларның мөрәжәгать итүенәң барлык очраклары турында хәбәр итү вазифай бурычларын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

9.15. Югарыда күрсәтелгән нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән хезмәт килешүе дә авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча өзелергә мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешү;;
- 2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13, 14, 14.1 һәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләренә һәм тьюларны үтәмәү;;
- 3) административ жәза куллану.

9.16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләренәң муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рәхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рәхсәт ителми.

9.17. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.18. Муниципаль хезмәткәргә ышаныч югалуга бәйлә рәвештә эштән азат итү рәвешендәгә түләтүне куллану турында белешмәләр «коррупциягә каршы тору турында» Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

10. Муниципаль хезмәткәрләренә аттестацияләү

10.1. Аттестация муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килү-килмәвен билгеләү максатларында, аның һөнәри эшчәнлеге нигезендә үткәрелә.

10.2. Аттестация муниципаль хезмәтнең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләренәң һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйлә мәсьәләләренә хәл итүгә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләренәң хезмәт өчен түләү шартларын үзгәртүгә бәйлә мәсьәләләренә хәл итүгә юнәлдерелгән.

10.3. Муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөкле хатын-кызлар;
- 4) йөклелек һәм бала табу буенча отпускта яисә бала карау буенча отпускта булган өч яше тулганчы. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләренә ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин;
- 5) ашыгыч хезмәт килешүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

10.4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

10.5. Муниципаль хезмәткәрләренә аттестацияләү үткөрү өчен Эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле карары буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенәң хокукый акты чыгарыла, анда нигезләмәләр бар:

- 1) аттестация комиссиясен формалаштыру турында;
- 2) аттестация үткөрү графигын раслау турында;

3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәкле документларны эзерләү турында.

10.6. Аттестация комиссиясе жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукый акты белән төзелә. Күрсәтелгән акт белән аттестация комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

Аттестация комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) вәкиле яки аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән аттестацияләнергә тиешле бүлекчәләрдән, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукый) бүлекчәләрдән, ә андый бүлекчәләр булмаган очракта, муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре бүлекчәләреннән, эшкә алучы (эш бирүче) вәкилләре һәм аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр кертелә - муниципаль хезмәткәр аттестацияләнергә тиешле жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукый) озата бару өчен җаваплы муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча шәхси белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, белем бирү һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез экспертлар саны аттестация комиссиясе эгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә аттестация уздыру өчен аттестация комиссиясе составы, дөүләт серен тәшкил итүче белешмәләренә куллануга бәйле рәвештә, дөүләт сере турында Россия Федерациясе законнары нигезләмәләрен исәпкә алып төзелә.

Аттестация комиссиясе составы аттестация комиссиясе тарафыннан кабул ителгән карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеге төшереп калдырылсын өчен төзелә.

Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи вазыйфалары үзенчәлекләренә карап, берничә аттестация комиссиясе төзелергә мөмкин.

10.7. Аттестация комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия эгъзаларыннан тора. Аттестация комиссиясенең барлык эгъзалары да карарлар кабул иткәндә тигез хокукларга ия.

10.8. Аттестацияне үткөрү графигы ел саен яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан раслана һәм аттестацияләнә торган һәр муниципаль хезмәткәрнең аттестация башланганчы бер айдан да ким булмаган вакыт аралыгында җиткерелә.

10.9. Аттестация үткөрү графигында күрсәтелә:

- 1) аттестация үткөрелә торган жирле үзидарә органы, бүлекчә исеме;
- 2) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр исемлеге;
- 3) аттестацияне үткөрү датасы, вакыты һәм урыны;
- 4) аттестация комиссиясенә тиешле жирле үзидарә органнарының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының тиешле бүлекчәләре җитәкчеләре күрсәтмәләре белән кирәкле документларны тапшыру датасы.

10.10. Аттестация башланганчы ике атнадан да соңга калмыйча аттестация комиссиясенә аттестация чорында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләнергә тиешле вазыйфаи бурычларның үтәләше турында аның турыдан-туры җитәкчесе тарафыннан имзаланган һәм югарыдагы җитәкче тарафыннан расланган бәяләмә тапшырыла.

10.11. 10.10 пунктында каралган җавапларда муниципаль хезмәткәр турында түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

- 1) фамилиясе, исеме, атасының исеме;
- 2) аттестация уздыру вакытына муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы;
- 3) муниципаль хезмәткәр хәл итүдә (эшкөртүдә) катнашкан төп мәсьәләләр (документлар) исемлеге;
- 4) муниципаль хезмәткәрнең һөнәри, шәхси сыйфатларын һәм һөнәри эшчәнлегенә нәтижәләрен мотивлаштырылган бәяләү.

10.12. Аттестация чорында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләнергә

тиешле вазыйфаи бурычларны үтәү турындагы бәяләмәгә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан башкарылган йөкләмәләр һәм күрсәтелгән чор өчен аларга эзерлэнгән документлар проектлары турында белешмәләр теркәлә, алар муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлегенә турында еллык хисапларда торалар.

Һәр аттестация узган саен аттестация комиссиясенә муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе, алдагы аттестация күрсәткечләре белән тапшырыла.

10.13. Муниципаль хезмәт һәм жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе кадрлары мәсьәләләре буенча бүлек аттестация башланганчы биш эш көнненән дә ким булмаган вакыт эчендә һәр аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрне аттестация чорында үзләренең вазыйфаи бурычларын үтәү турында тәкъдим ителгән бәяләмә белән таныштырырга тиеш. Шулай ук вакытта аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәр аттестация комиссиясенә күрсәтелгән чорда үзенең һөнәри эшчәнлегенә турында өстәмә белешмәләр, шулай ук тәкъдим ителгән чакыртып алу яисә турыдан-туры житәкченә чакыртып алу өчен үзенең ризалыгы турында гариза яки аңлатма язуы тапшырырга хокуклы.

10.14. Аттестация комиссиясе утырышына аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрне чакыру белән үткәрелә. Муниципаль хезмәткәр өлеге комиссия утырышына житди сәбәпсез яисә аттестациядән баш тарткан очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә дисциплинар жаваплылыкка тартыла, ә аттестация соңрак вакытка күчерелә.

Аттестация комиссиясе тапшырылган документларны карый, аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрнең хәбәрләрен тыңлый, ә кирәк була калса - аның муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә турында турыдан-туры житәкчесенә кенә. Аттестация объектив үткәрү максатларында аттестация аттестация үткәрү өчен аттестация комиссиясе аттестация чорында үзенең һөнәри эшчәнлегенә турында аттестация комиссиясе тарафыннан бирелгән өстәмә белешмәләргә караган соң комиссиянең түбәндәге утырышына аттестация күчерергә хокуклы.

10.15. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм шәхси сыйфатлары турында аның һөнәри эшчәнлегенә карата фикер алышу объектив һәм яхшы мөгаләмәдә булырга тиеш.

Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлегенә аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча квалификация таләпләренә туры килүен билгеләү, аның тиешле бүлекчә (жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты) алдына куелган бурычларны хәл итүдә катнашуы, ул башкарган эшнә катлаулылыгы, аның нәтижәләргә һәм нәтижәләргә нигезендә бәяләнә.

Шулай ук вакытта муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри белемнәре һәм эш тәҗрибәсе, муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләргә үтәү, тьюлар булмау, муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән йөкләмәләргә үтәү, ә башка муниципаль хезмәткәргә карата оештыру-күрсәтмә вәкаләтләргә бирелгән муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә шулай ук оештыру сәләте исәпкә алынырга тиеш.

10.16. Әгәр аттестация комиссиясе утырышында әгъзаларының кимендә өчтән икесе катнашса, ул тулы хокуклы дип санала.

10.17. Аттестация комиссиясе карары аттестация комиссиясе утырышында катнашучы муниципаль хезмәткәр һәм аның турыдан-туры житәкчесе булмаганда ачык тавыш бирү юлы белән аттестация комиссиясе әгъзаларының күпчелек тавышы кабул ителә. Тавышлар тигез булганда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең тиешле биләгән вазыйфасы дип таныла.

аттестация комиссиясе әгъзасы булган муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү чорына аның шушы комиссиядәге әгъзалыгы туктатып торыла.

10.18. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләргә буенча аттестация комиссиясе тарафыннан түбәндәге карарларның берсе кабул ителә:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;
- 2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм билгеләнгән

тәртиптә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп тору өчен кадрлар резервына вазыйфаи үсеш тәртибендә кертүгә тәкъдим ителә;

3) квалификация күтәрү шарты белән муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

10.19. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә.

Аттестация нәтижәләре 1 нче кушымта нигезендә форма буенча төзелгән муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазенә кертелә.

Аттестация кәгазенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әгъзалары кул куя.

Муниципаль хезмәткәр расписка буенча аттестация кәгазе белән таныша.

Аттестацияне узган муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе һәм аттестация чорында аларның вазыйфаи бурычларын үтәү турындагы бәяләмәсе муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә саклана.

Аттестация комиссиясе секретаре комиссия утырышы беркетмәсен алып бара, анда аның карарын һәм тавыш бирү нәтижәләрен терки. Аттестация комиссиясе утырышы беркетмәсенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әгъзалары кул куя.

10.20. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) аны үткәргәннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча тапшырыла.

10.21. Аттестация уздырганнан соң бер ай эчендә аның нәтижәләре буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә хокукый акты чыгарыла яисә эшкә алучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә килүе турында карары кабул ителә:

1) вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына кертелергә тиеш;

2) өстәмә һөнәри белем алуга жиберелә;

3) муниципаль хезмәт вазыйфасында түбәнәя.

10.22. Муниципаль хезмәткәрнең квалификациясен күтәрүдән яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчәрүдән баш тарткан очракта, жирлек башкарма комитеты житәкчесе муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә муниципаль хезмәттән азат итәргә һәм аны муниципаль хезмәттән азат итәргә хокуклы.

Аттестация узганнан соң бер ай узгач, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчәрү йә аны муниципаль хезмәттән азат итү рәхсәт ителми. Муниципаль хезмәткәрнең авыру һәм ел саен түләнә торган отпуск вакыты билгеләнгән вакытка исәпләнми.

10.23. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмәт вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс

11.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт килешүе төзелгәнчә конкурс булырга мөмкин.

11.2. Конкурс үткәрелми:

а) билгеләнгән вакытка муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгәндә;

б) ашыгыч хезмәт килешүе төзегәндә;

в) муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасына билгеләп куюда, аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларын үтәүнең медицина бәяләмәсе нигезендә мөмкин булмаганда, ул биләгән вазыйфаны кыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп кору, бетерү яисә аның

структурасы үзгәргәндә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасына билгеләгәндә яисә аның структурасы үзгәргәндә;

г) конкурс нигезендә формалаштырылган кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәр (гражданин) вазыйфасына билгеләп кую турында;

д) муниципаль хезмәт вазыйфаларының кече төркеменә караган муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында;

е) муниципаль хезмәтнең аерым вазыйфаларына билгеләнгәндә, алар буенча вазыйфаи бурычларны үтәү дөүләт серен тәшкил итүче белешмәләрне куллануга бәйле.

11.3. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс (алга таба - конкурс) гражданның муниципаль хезмәткә тигез үтәп керү хокукын, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең конкурс нигезендә вазыйфаи үсеш хокукын тәэмин итә.

11.4. Конкурс авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе карары буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы (муниципаль хезмәткә билгеләнмәгән) булганда игълан ителә.

11.5. Конкурс муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга кандидатларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүен бәяләүдән гыйбарәт.

11.6. Конкурста катнашу хокукына 18 яшькә житкән, Россия Федерациясе дөүләт телен белүче һәм муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган Россия Федерациясе гражданны ия.

Муниципаль хезмәткәр конкурсны уздыру чорында аның нинди вазыйфа биләвенә карамастан, конкурста гомуми нигезләрдә катнашырга хоуклы.

11.7. Конкурсны уздыру һәм конкурста катнашу өчен документларны кабул итү турындагы хәбәр, шулай ук муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе проекты конкурс үткәрү көненә кадәр 20 көннән дө соңга калмыйча массакүләм мөгълүмат чараларында бастырып чыгарыла.

11.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәрдә конкурсны уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы исеме; шушы вазыйфаны биләүгә дөгъва кылучыга куела торган таләпләр; документларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге Нигезләмәнең 11.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемлеге; күрсәтелгән документлар кабул ителә торган срок, шулай ук конкурс турында тулы мөгълүмат чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр күрсәтелә.

11.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә түбәндәгеләрне тапшыра:

а) конкурс комиссиясе рәйсе исеменә шәхси гариза;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

в) паспорт яисә аны алыштыручы документ күчәрмәсен (тиешле документ конкурстка килгәч шәхсэн күрсәтелә);

г) кирәкле һөнәри белем бирүне, эш һәм квалификация стажын раслый торган документлар:

- хезмәт кенәгәсен һәм (яисә) хезмәт эшчәнлеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләрне, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очрактан тыш;

- һөнәри белем турында документларның күчәрмәләре, шулай ук гражданның өстәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәжә бирү турында, гыйльми исем бирү турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан таныкланган документларның күчәрмәләре;

д) гражданның муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан дөүләт гражданин хезмәткәрләре өчен билгеләнгән рәвештә

мондый авырулар исемлегендә каралган авыруы булмау турында медицина учреждениесе бәяләмәсе;

е) гамәлдәге законнарда каралган башка документлар.

11.10. Вакантлы вазыйфаны биләүгә конкурста катнашучы теләсә кайсы вакытта үз гаризасын кире алырга хокуклы.

11.11. Тәкъдим ителгән документларны кабул итү һәм тикшерү конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

11.12. Граждан (муниципаль хезмәткәр) конкурста катнашуга муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәве белән бәйле рәвештә, шулай ук муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән чикләүләргә бәйле рәвештә рәхсәт ителми.

11.13. Әлеге Нигезләмәнең 11.9 пунктында күрсәтелгән документлар массакүләм мәгълүмат чараларында аларны кабул итү турында хәбәр басылып чыккан көннән соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яисә) аларны житди сәбәпләрсез тулы күләмдә тапшырмау гражданга аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаганда, аларны конкурс комиссиясе рәисе карары белән житди сәбәп аркасында тулысынча тапшырмаганда, аларны кабул итү сроклары күчәрелергә мөмкин.

11.14. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы әлеге карарга Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять белдерергә хокуклы.

11.15. Конкурс комиссиясе рәисе конкурсның киләсе этабына 20 көннән дә соңга калмыйча аны конкурста катнашуга кертелгән гражданның (муниципаль хезмәткәрләргә) үткөрү көне, урыны һәм вакыты турындагы хәбәрләренә (алга таба - кандидатлар) жибәрә.

Конкурс уздырганда кандидатларга Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокуклар тигезлеге гарантияләнә.

11.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткөрү өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе вәкаләтләре аттестация комиссиясенә йөкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе, шулай ук конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукый акт белән билгеләнә.

11.17. Конкурс комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, секретаре, комиссия әгъзалары составында төзелә һәм 9 кешедән тора.

Конкурс комиссиясе рәисе конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышларына материаллар әзерләүне тәэмин итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясе әгъзаларына хәбәр итә, комиссия әгъзаларына көн тәртибе турында хәбәр итә, гаризаларны, документларны кабул итә һәм терки, конкурс комиссиясе карарлары проектларын әзерли, кандидатларга конкурс үткөрү нәтижәләре турында хәбәр итүне тәэмин итә, конкурс комиссиясе рәисе кушуы буенча башка функцияләр башкара.

Конкурс комиссиясенә чыгыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясенә чыгыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясе эшенә бәйсез экспертлар жәлеп ителергә мөмкин. Кандидатларның һөнәри сыйфатлары экспертлары тарафыннан бәяләү конкурс нәтижәләре турында карар чыгарганда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә исәпкә алына.

11.18. Конкурс уздырганда конкурс комиссиясе кандидатларны алар тапшырган мөгариф, муниципаль, граждан яисә башка дәүләт хезмәте узу, башка хезмәт

эшчәнлеген башкару турындагы документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның һөнәри һәм шәхси сыйфатларын бәяләгәндә конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына һәм бу вазифа буенча вазифа инструкциясенең башка нигезләмәләренә тиешле квалификация таләпләреннән чыгып эш итә.

Конкурс документлар конкурсы формасында үткөрелергә мөмкин.

Конкурс комиссиясе конкурста катнашучыларны беләм алу, муниципаль хезмәт узу һәм башка хезмәт эшчәнлегенә турында документлар нигезендә, шулай ук рекомендацияләр нигезендә бәяли.

11.19. Конкурс комиссиясе утырышы кимендә өч кандидат булганда үткөрелә.

Конкурс комиссиясе утырышы, составның яртысыннан да ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе карарлары утырышта катнашучы әгъзаларының ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда конкурс комиссиясе рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

11.20. Конкурс комиссиясе карары кандидатның булмавында кабул ителә һәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләү яисә бу вазыйфага билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

11.21. Конкурс комиссиясенең тавыш бирү нәтижәләре утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия әгъзалары тарафыннан имзаланган карар белән рәсмиләштерелә.

11.22. Конкурс нәтижәләре буенча авыл җирлегенә башкарма комитеты җитәкчесенең муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына конкурста җиңүчегә билгеләү турында боерыгы чыгарыла һәм конкурста җиңүчегә белән хезмәт килешүе төзелә.

11.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс нәтижәләре турында язма рәвештә аның тәмамланганнан соң бер ай эчендә хәбәр ителә.

11.24. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дөгъва итүчеләрнең һәм конкурста катнашкан кандидатларның документлары аларга конкурс тәмамланганнан соң өч ел эчендә язма гариза буенча кире кайтарылырга мөмкин. Әлегә вакыт чыкканчы документлар архивта саклана.

11.25. Конкурста катнашу (конкурс үткөрү урынына бару һәм кире кайту, торак урыны наемга алу, Яшәү, элемент чаралары хезмәтеннән файдалану һ.б.) белән бәйле чыгымнар кандидатлар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

11.26. Кандидат конкурс комиссиясе карарына Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

12. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясе

12.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлегенә җирлек башкарма комитеты эш бирүчесе яисә вәкаләтле муниципаль хокукый акт белән башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

12.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле һөнәри беләм дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, эзерлек юнәлеше, беләм һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, эзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителүе турында карары булганда;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән билгеләнүче акт нигезендә вазыйфаи бурычлары,

хокуклары һәм жаваплылығы;

3) муниципаль хезмәткәрнең билгеле бер карарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мөсьәлэләр исемлегенә;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукий актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка карарлар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мөсьәлэләр исемлегенә;

5) муниципаль хезмәтнең биләгән муниципаль вазыйфасы буенча карарлар проектларын әзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуралары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта муниципаль хезмәткәрләр, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданныр һәм оешмалар белән үтәүгә бәйлә рәвештә хезмәт хезмәттәшлегенә процедурасы.

12.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасын биләүгә, аттестацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс уздырганда исәпкә алына.

12.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә һәм бүлкләү уздырганда һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

13. Эш (хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

13.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

13.2. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллык отпуск бирелә, аның күләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

13.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпусктан һәм өстәмә түләүле отпусктан тора.

муниципаль хезмәт вазыйфаларын башка төркемнәр биләүче муниципаль хезмәткәрләргә дөвамлылығы 30 календарь көнгә тигез еллык төп түләүле отпуск бирелә.

13.5. Еллык өстәмә түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук федераль һәм республика законнарында каралган очрактарда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпуск дөвамлылығы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Нормага салынмаган эш көне өчен еллык өстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда каралган башка очрактарда ел саен бирелә торган өстәмә түләүле отпуск ел саен бирелә торган төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен өстәмә түләүле отпускның әлегә өлешендә каралган гомуми озынлыгынан тыш бирелә.

Хезмәт көне нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дөвамында нормага салынмаган хезмәт көне өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә

13.6. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләүле торган отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Авыл жирлегенә башкарма комитеты житәкчесе белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә бүтән озынлыктагы отпусктарның бер өлеше бирелергә мөмкин.

13.7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча авыл жирлегенә башкарма комитеты житәкчесе карары белән, акчалата эчтәлекне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

13.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очрактарда

акчалата эчтәлекне саклап калмыйча ял бирелә.

14. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

14.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата кереме муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладынан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

14.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле еллар эшлэгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;

3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алып, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр.;

4) айлык акчалата бүләкләү;

5) класс чины өчен айлык өстәмә;

6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;

7) матди ярдәм.

14.3. Вазыйфаи оклад күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җирлек Советы карары белән билгеләнә.

15. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

15.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләне:

1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәмин итә торган эш шартлары;

2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокукы;

3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнгән торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;

5) тиешле еллар эшлэгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәмин итү;

6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дүрләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дүрләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулландан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау. 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дүрләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылганнан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылык югалу очрагына мәжбүри дүрләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулландан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

15.2. Җирлекнең башкарма комитеты юкка чыгуга, яисә авыл җирлеге башкарма

комитеты хезмәткәрләренәң штаты кыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзәлгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешманы бетерүгә яки оешма хезмәткәрләренәң штаты кыскаруга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

15.3. Жирлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гаилә әгъзаларын пенсия белән тәэмин итү

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы күләмдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән пенсия белән тәэмин итү өлкәсендә хокукларга ия булалар.

17. Муниципаль хезмәт стажы. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) кертелә:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфалары;
- 2) муниципаль вазыйфалар;
- 3) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфалары һәм Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфалары.;
- 4) дәүләт граждән хезмәтә вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм федераль дәүләт хезмәтенәң башка төрләре вазыйфалары;
- 5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына, әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларынан тыш, «Россия Федерациясе дәүләт граждән хезмәтә турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлешендә дәүләт граждән хезмәтә стажына керә торган (исәпләнә торган) вазыйфалар биләү чорлары да кертелә (исәпләнә)..

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлегә статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларынан тыш, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә башка чорлар кертелә (исәпләнә).

4. Муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

18. Кадрлар эше

18.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составын формалаштыру;
- 2) муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезләмәләрен тормышка ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлегә тәкъдимнәрне жирлек башкарма комитетына кертү турында тәкъдимнәр әзерләү;
- 3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм

аның пенсиягә чыгуына бәйле муниципаль хокукый актлар проектларын эзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү.;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләр формалаштыру һәм күрсәтелгән белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныкчыларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертүгә конкурс үткөрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткөрү;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтижәле куллану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персонал мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дәрәсләген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкит итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рәхсәтне рәсмиләштерү;

12) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукый һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт турындагы законнар белән билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

18.2. Муниципаль хезмәт өчен кадрларны шартнамә нигезендә эзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын төзү максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациясе законнары нигезендә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, муниципаль хезмәт өчен гражданның шартнамә нигезендә эзерләүне оештырырга мөмкин.

2. Муниципаль хезмәтне алга таба узу йөкләмәсе белән максатчан уку турында шартнамә (алга таба - максатчан уку турында шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төзелә һәм уку тәмамлангандан соң билгеләнгән вакыт эчендә гражданның күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт узу буенча йөкләмәсен күздә тоту.

3. Максатчан уку турында шартнамә төзү конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә һәм жирле үзидарә органында төзелә торган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына эшкә алучының (эш бирүче) һәм (яисә) аның тарафыннан вәкаләт бирелгән муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукый) бүлекчә мәсьәләләре буенча бүлекчәдән, ә мондый бүлекчәләр булмаган очракта - муниципаль хезмәткәрләр, жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукый) өчен җаваплы булган муниципаль хезмәткәрләр керә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персонал күрсәткечләрне күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка

оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез экспертлар саны конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул итә торган карарларга йогынты ясый алырлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп төзелә.

7. Конкурс комиссиясе комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм әгъзаларыннан тора.

8. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурс үткөрү турындагы мәгълүмат муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган басма массакүләм мәгълүмат чарасында басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында күрсәтелгән конкурсны уздыру датасына кадәр бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткөрү турында 18.2 пунктының 8 пунктчасында каралган мәгълүматта, уку тәмамланганнан соң гражданнар биләргә тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; шушы вазыйфаларга квалификация таләпләре; әлеге Нигезләмәнең 18.2 пунктының 11 пунктчасы нигезендә конкурстка тапшырыла торган документлар исемлегә, аларны кабул итү урыны һәм вакыты; күрсәтелгән документлар кабул ителә торган вакыт; конкурсны уздыру датасы, урыны һәм тәртибе; максатчан уку турында шартнамә төзүгә кандидатларны бәяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуралары; язма бирем темасы (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса) күрсәтелә, шулай ук мәгълүмат материалларында булырга мөмкин.

10. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурста Россия Федерациясе дәүләт телен белгән һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белем алучы гражданнар катнашырга хокуклы. Күрсәтелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә кергән вакытка, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 18.2 пунктындагы 34 пунктчасында каралган бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры киләргә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим итә:

1) шәхси гариза;

2) үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны, фото кушымтасы белән, жирле үзидарә органына муниципаль хезмәткә керүче гражданны бирү өчен, федераль законнар нигезендә расланган форма буенча, жирле үзидарә органнарына тапшыру өчен, фото кушымтасы белән;

3) паспорт күчәрмәсе (паспорт конкурстка килгәч шәхсән тапшырыла);

4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлегә турында белешмәләр һәм (яисә) хезмәт кенәгәсенең күчәрмәсе яисә гражданның хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торган башка документлар (хезмәт (хезмәт) эшчәнлегә моңарчы башкарылмаган очрактан тыш)

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә гражданда муниципаль хезмәткә керүгә һәм аны узуга комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

6) гражданның Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белемне кәндәзгә уку рәвешендә алуын раслый торган, шулай ук үзләштерә торган уку-укыту программасы турында (һөнәрнең, белгечлекнең исеме яисә әзерлек юнәлешен күрсәтеп), уку планы нигезендә гражданның арадаш аттестацияләр узу нәтижеләре турында, мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә каралган бурычларын үтәү турында мәгълүмат булган мәгариф оешмасы белешмәсен;

7) язма бирем (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс

процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарэ органы житәкчесе карары буенча әлеге бүлекнең 11 пункты нигезендә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка белешмәләренең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү гамәлгә ашырыла.

13. Дәгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә торган Конкурс комиссиясе утырышы әлеге бүлекнең 11 пунктында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамланганнан соң 14 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

Конкурс комиссиясе утырышы урыны, датасы һәм вақыты турында конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан мондый утырыш уздырылган көнгә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр ителә. Конкурс комиссиясе утырышын конкурс комиссиясе рәисе үткәрә, ә аның булмаганда - конкурс комиссиясе рәисе урынбасары.

14. Конкурс комиссиясе утырышы, әгәр анда аның әгъзаларының гомуми саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

15. Конкурс комиссиясе карарлары ачык тавыш бирү юлы белән конкурс комиссиясе утырышында катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче тавыш биргән карар кабул ителгән дип санала.

16. Конкурс комиссиясе дәгъвачыларны әлеге бүлекнең 11 пунктындагы 1-6 пунктчаларында күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуралары нәтижәләре буенча бәяли. Жирле үзидарэ органы карары буенча конкурс процедуралары индивидуаль әңгәмә, тест һәм (яки) язма биремне күздә тотат.

17. Шәхси әңгәмә претендент белән булачак һөнәри хезмәт эшчәнлегенә кагылышлы тема буенча ирекле әңгәмә формасында үткәрелә, аның барышында претендент претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына җавап бирә.

18. Претендентның теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәге критерийлар буенча башкарыла.:

- 1) теоретик белем дәрәжәсе;
- 2) җавапның логик төзелеше;
- 3) белемлелек һәм сөйләм культурасы;
- 4) мәгариф оешмасында претендентның өлгереш дәрәжәсе, фәнни публикацияләр булу, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәрә торган башка чараларда катнашу;
- 5) булу, һөнәри мотивация;
- 6) жирле үзидарэ органнарында практика узу.

19. Индивидуаль әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

- 1) әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачып җибәрсә;
- 2) ике баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар җибәргән;
- 3) бер баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәргән;
- 4) ноль баллга, әгәр дәгъвачы теманың эчтәлеген ачмаган булса, шактый төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрсә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дәгъвачыга утырышта катнашучы барлык конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар бергә кушыла.

21. Дәгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарэ органы тарафыннан төзелә торган теоретик мәсьәләләр исемлегенә нигезендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирле үзидарэ, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарэ органы эшчәнлегенә өлкәсенә караган мәсьәләләрен белүгә, анда гражданин максатчан укыту

турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дөгъвачы тарафыннан дәрәс җаваплар саныннан чыгып гамәлгә ашырыла.

23. Тест нәтижәләре буенча дөгъвачыларга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) тест сорауларының 86 - 100 процентына дәрәс җаваплар бирелгән булса, биш балл;

2) тест сорауларының 70 - 85 процентка дәрәс җаваплар бирелгән булса, дүрт балл;

3) тест сорауларының 51 - 69 процентка дәрәс җаваплар бирелсә, өч балл;

4) тест сорауларының 35 - 50 процентына дәрәс җаваплар бирелсә, ике балл;

5) тест сорауларының 20 - 34 процентына дәрәс җаваплар бирелсә, бер балл;

6) тест сорауларының 20 процентыннан да кимрәк дәрәс җаваплар бирелсә, баллар ноль.

24. Язма бирем конкурс комиссиясе тарафыннан билгеләнгән һәм конкурс үткәру турындагы мәгълүматта күрсәтелгән тема буенча дөгъвачы тарафыннан әзерләнә.

25. Язма бирем темасы Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының җирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәгә нигезләмәләрен дөгъвачы буларак белүне, шулай ук җирле үзидарә органының максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә граждән муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш булган эшчәнлек өлкәсенә кагылышлы мәсьәләләрне белүне ачыклау өчен сайлап алына.

26. Язма биремне бәяләү критерийлары - бирелгән теманы ачу тулылыгы, бәян итүнең грамоталылыгы, язма сөйләм осталыгы.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч баллга, әгәр дөгъвачы эзлекле булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачып җибәрсә;

2) ике баллга, әгәр дөгъвачы эзлекле рәвештә булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хаталар җибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дөгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин язма бирем темасының эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хаталар җибәрелсә;

4) ноль баллга, әгәр дөгъвачы язма бирем темасының эчтәлеген ачмаса.

28. Язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дөгъвачыга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар кушып бирелә.

29. Конкурста җиңүче дип конкурс кысаларында кулланыла торган конкурс процедуралары йомгаклары буенча иң күп балл җыйган дөгъвачы санала.

30. Конкурс комиссиясенең тавыш бирү нәтижәләре беркетмә белән рәсмиләштерелә, аңа конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре имза сала.

31. Конкурста җиңүченә билгеләү турында конкурс комиссиясе карары җирле үзидарә органы тарафыннан конкурста җиңгән дөгъвачы белән максатчан уку турында шартнамә төзү өчен нигез була.

32. Конкурста катнашкан граждәннарга конкурс тәмамланган көннән алып бер ай эчендә аның нәтижәләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашуга бәйле чыгымнар (конкурс үткәру урынына бару һәм кире кайту, торак урынны наемга алу, яшәү, элемент чаралары хезмәт күрсәтүләреннән файдалану һәм башкалар) граждәннар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

34. Максатчан уку тәмамланганнан соң муниципаль хезмәтне мөҗбүри узу срогы максатчан уку турындагы шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә граждәнга социаль ярдәм чаралары күрсәткән сроктан ким була алмый, әмма ул биш елдан да артмаска тиеш.

35. Максатчан уку турында шартнамә якларының йөкләмәләре һәм җаваплылыгы

максатчан уку турындагы шартнамәдә Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

36. Максатчан уку турында шартнамә граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатчан уку турында шартнамәдә каралган чыгымнарны финанс белән тәэмин итү жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

19. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

19.1. Кадрлар резервын формалаштыруның һәм аның белән эшләнүнең төп принципнары:

- муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертү ирекле;

- муниципаль хезмәткәрләрнең (гражданның) һөнәри сыйфатларын, аларның хезмәт эшчәнлегенә нәтижеләрен бәяләүнең объективлыгы;

- муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә һөнәри үсеш өчен шартлар тудыру;

- кадрлар резервына керткәндә муниципаль хезмәткәрләрнең һәм башка гражданның хокукларының тигезлеген үтәү һәм аларны һөнәри тормышка ашыру;

Муниципаль хезмәтнең һәр вазыйфасына кадрлар резервына берничә кандидатура кертелә ала.

19.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданны, муниципаль хезмәт вазыйфаларына кертелмәгән һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэмин итүне гамәлгә ашыручы вазыйфаларны биләүче затлар, шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар кертелергә мөмкин.

19.3. Муниципаль хезмәткәрне (гражданны) кадрлар резервына кертү урыннар өчен үткәрелә:

- 1) муниципаль хезмәт узучы муниципаль органда муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;

- 2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеш тәртибендә башка жирле үзидарә органында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;

- 3) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы - муниципаль хезмәткә беренче тапкыр керүче граждан өчен.

19.4. Кадрлар резервына кертү муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижеләре буенча аттестация комиссиясе тәкъдимнән исәпкә алып башкарылырга мөмкин.

19.5. Кадрлар резервы жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

19.6. Муниципаль хезмәткәрне (гражданны) кадрлар резервына кертү жирлек башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.7. Кадрлар резервы исемлегенә муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре буенча төзелә. (Нигезләмәнең 2 нче кушымтасы).

19.8. Кадрлар резервына кертелгән муниципаль хезмәткәр (граждан) өчен билгеләнгән формадагы объектив белешмә рәсмиләштерелә.

19.9. Муниципаль хезмәтнең конкрет вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертелгән затларны муниципаль хезмәт вазыйфасына кабул итү (күчерү), әлегә вазыйфа буенча муниципаль хезмәт вакансиясе булган очракта, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

19.10. Муниципаль хезмәткәр (граждан) кадрлар резервы исемлегеннән төшереп калдырыла:

- вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасына билгеләү;

- муниципаль хезмәттә булуның иң чик яшенә ирешү;

- муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын кыскарту;

- гражданның муниципаль хезмәткә яки муниципаль хезмәт узуга комачаулаучы

хәлләрне ачыклау һәм (яки) ачыклау .

Кадрлар резервыннан чыгару турында карар жирлек башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.11. Кадрлар резервы белән эшне оештыру өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы.

20. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эзерлеге һәм өстәмә һөнәри белем алу

20.1. Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яңадан эзерләү муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри хезмәт эшчәнлегенең яңа төрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле өстәмә белем һәм күнекмәләр алуны күздә тоту.

Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яңадан эзерләү муниципаль хезмәткәрләрнең белемнән камилләштерү яисә һөнәри эшчәнлекнең яңа төрен үтәү, өстәмә квалификация алу максатында алар тарафыннан өстәмә белем алу максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәткәрләрнең яңадан һөнәри эзерлек узу зарурлыгы жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

20.2. Муниципаль хезмәткәрләрнең өстәмә һөнәри белем алуы һөнәри белем булган муниципаль хезмәткәрләрнең белемнән яңартудан һәм күнекмәләрен камилләштерүдән гыйбарәт, аларның квалификациясе дәрәжәсенә карата таләпләрнең артуына һәм аларның һөнәри бурычларны хәл итүнең яңа ысулларын үзләштерү зарурлыгына бәйле.

Өстәмә һөнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эшчәнлегенең конкрет мәсьәләләрендә (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар) актуаль үзгәрешләр үзләштерү, тиешле һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсендә билгеләнгән мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләрнең белемнән комплекслы яңарту максатларында гамәлгә ашырыла.

Өстәмә һөнәри белем алу авыл жирлеге карары белән расланган квалификация күтәрү программалары нигезендә гамәлгә ашырыла.

20.3. Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яктан өстәмә эзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу махсуслаштырылган уку йортларында гамәлгә ашырыла.

20.4. Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яңадан эзерләүгә һәм өстәмә һөнәри белем алуга бәйле жирлек башкарма комитетының чыгымнары жирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

21. Хезмәт мәгълүматы белән эш итү тәртибе

21.1. Хезмәт мәгълүматына эшчәнлек, хезмәт кирәк-яраклары белән таратыла торган чикләүләр турында яшерен мәгълүмат керә.

21.2. Алар булырга мөмкин кертелгән хезмәт мәгълүмат:

муниципаль органнарның, оешмаларның, иҗтимагый берләшмәләрнең хокукый статусын билгеләүче закон актлары;

гадәттән тыш хәлләр, куркыныч табигать күренешләре һәм процесслар турында белешмәләр, экологик, гидрометеорология, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат, торак пунктларның, гражданның һәм тулаем халыкның имин яшәешен тәмин итү өчен кирәк булган мәгълүмат, шулай ук житештерү объектлары;

жирлекнең башкарма комитеты структурасын тасвирлау, аның функцияләре, эшчәнлек юнәлешләре һәм формалары, шулай ук аның адресы;

гаризаларны карау һәм хәл итү тәртибе, шулай ук гражданның һәм юридик затларның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе;

билгеләнгән тәртиптә карап тикшерелгән гражданның һәм юридик затларның гаризалары һәм мөрәжәгатьләре буенча карарлар;

бюджет үтөлеше һәм башка дөүләт ресурсларыннан файдалану, икътисад

торышы һәм халыкның ихтыяжлары турында белешмәләр.

21.3. Тиешле вазыйфаи затның санкциясенән башка хезмәт мәғлүматы игълан ителергә (таратылырга) тиеш түгел.

21.4. Хезмәт мәғлүматын тараткан, шулай ук мондый мәғлүмат булган документлар белән эш итү тәртибен бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинар яки законнарда каралган башка җаваплылыкка тартылырга мөмкин.

21.5. Авыл җирлеге башкарма комитетын бетергән очракта, хезмәт мәғлүматыннан алга таба файдалану турында карарны ликвидация комиссиясе кабул итә.

21.6. Документлар, эшләр югалу, яки бу мәғлүматны тарату фактлары турында җирлек башкарма комитеты җитәкчесе билгеле була һәм югалу яки белдерү шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтижәләре комиссия билгеләгән җитәкчегә җиткерелә.

22. Муниципаль хезмәткәрнең җаваплылыгы

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргә аның гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен җирлек башкарма комитеты җитәкчесе түбәндәге дисциплинар җәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

22.2. Дисциплинар жинаятькә юл куйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

22.3. Муниципаль хезмәткәргә эшкә алу (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дөүләт органнарына коррупцион хокук бозулар кылуга тарту максатларында мөрәҗәгать итүнең барлык очраklары турында хәбәр итү вазыйфаи (хезмәт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплылыкның башка төрләренә җәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

22.4. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очраklардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

22.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәргә Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән исемлекне, үз керемнәренә, мөлкәтенә һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләренә белешмәләрен һәм хатынын (ирен) һәм балигы булмаган балаларын керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрен тапшырмау муниципаль хезмәткәрне законнар нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, аны дисциплинар җаваплылыкның башка төрләренә җәлеп итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

22.6. Муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә җайга салу турындагы таләпләрне үтәмәгән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнең 22 статьясында каралган җәзалар карала.

22.6.1. Муниципаль хезмәткәр, әлеге Нигезләмәнең 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында билгеләнгән хокук бозуларны кылган очраklарда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

22.6.2. Әлеге Нигезләмәнең 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) муниципаль норматив хокукий актлар нигезендә кулланыла:

а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәте бүлекчәсенә коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең язмага аңлатмасында аның ризалыгы белән һәм коррупциячел хокук бозуны кылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге хокук бозулардан тыш);

б) тикшерү нәтижеләре турындагы доклад комиссиягә юлланган очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясә төкәдимнәре;

в) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

д) башка материаллар.

22.6.3. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозу характеры, аның авырлыгы, кылынган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

22.6.4. Коррупциячел хокук бозу кылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата түләтүне куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктының 1 яки 2 пунктчалары күрсәтелә.

22.6.5. Муниципаль хезмәткәрнең коррупциячел хокук бозу кылуы турында мәгълүмат кәргән көннән алып, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлек, отпускта булу чорларын санамыйча, 8, 22, 24 пунктларында каралган түләтүләр, коррупцион хокук бозу кылган көннән алып өч айдан да соңга калмыйча кулланыла. Күрсәтелгән вакытка жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

22.6.6. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте тарафыннан тикшерү үткәрү өчен язмага рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең төбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән төбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган төбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән Ижтимагый совет;

4) массакуләм мәгълүмат чаралары.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсә тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

22.6.7. Тикшерү үткәргәнчә хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте подразделениесә муниципаль хезмәткәрдән язмага рәвештә аңлатуны таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәрләргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәрү өчен киртә түгел.

22.6.8. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмәнең 8 статьясындагы 8,7 һәм 8,8 пунктларында каралган хокук бозуларны кылган очракта, тикшерү нәтижеләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язмага аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсә тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул яллаучы (эш бирүче) вәкиленә дисциплинар жәза алу буенча рекомендацияләр әзерли.

Муниципаль хезмәткәргә башка хокук бозу кылган очракта, тикшерү нәтижеләре

турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырыла.

22.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22 һәм 24 каралган түләтүләрне кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлыгы, ул кылынган хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тьюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән вазыйфаларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

22.6.10. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22 һәм 24 тарафыннан каралган түләтүләр, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның отпускта булуы чорын, нигезле сәбәпләр аркасында хезмәттә булмавы чорын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча әлеге тикшерү материалларын карау вакытын исәпкә алмаганда, коррупциячел хокук бозу очраklары ачыкланган көннән алып бер айдан да соңга калмыйча кулланыла. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу кылынган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча түләтү кулланылырга тиеш.

22.6.11. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану турында актта түләтүне куллану нигезе буларак «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 22.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

22.6.12. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукый актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актың күчәрмәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

22.6.13. Түләттерүне кире кагу буенча федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәр шикаять бирергә мөмкин.

22.6.14. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктында каралган дисциплинар түләтүгә тартылмаган булса, ул түләтелмәгән дип санала.

22.6.15 яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 22.4. статьясындагы 22.4 пунктында каралган дисциплинар түләтүне үз инициативасы белән дисциплинар түләтү кулланылган көннән алып муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең үтенече буенча бер ел үткәнчегә кадәр алырга хокуклы.

23. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

23.1. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын уңышлы һәм намуслы үтәгәнә, намуслы хезмәте, аеруча мөһим биремнәрне үтәгәнә һәм катлаулылыгы өчен түбәндәге бүләкләү төрләре билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнең башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән бүләкләүнең бүтән төрләре.

23.2. Бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары, дәүләт бүләкләре белән бүләкләүдән тыш, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, жирлек

уставы нигезендә билгеләнә.

23.3 Бүләкләү муниципаль хезмәткәр хезмәт иткән жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокукый акты дип игълан ителә.

23.4. Алынмаган дисциплинар жәза булган муниципаль хезмәткәрләрне бүләкләү мөмкин түгел.

24. Керемнәр, чыгымнар, милек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат тапшыру

24.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданның, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләренә, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләренә яллаучы (эш бирүче) вәкиленә тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хезмәткә чакырылучы гражданның үзләренең керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырмыйлар.

24.1.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада белешмәләр тапшырырга тиеш.

24.1.2. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, Россия Федерациясе субъектларының законнары һәм башка норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.2. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмә нигезендә тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен тәшкит итүче һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

24.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының түләүгә сәләтлелеген билгеләү яисә билгеләү өчен дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр, бүтән оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләренә турыдан-туры яисә читләтелгән рәвешендә жыю өчен керемнәр, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләрдән файдалану рөхсәт ителми.

24.4. Муниципаль хезмәткәрләренә керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләренә фаш итүдә яисә әлеге белешмәләренә Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

24.5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти

характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләргә мәҗбүри тапшырган очракта, яки белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләргә тапшырма муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

24.6. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданның тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләргә дәрәслеген һәм тулылыгын, керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләргә дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткәргәндә гражданның тарафыннан бирелә торган белешмәләргә дәрәслеге һәм тулылыгы, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләргә һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр, алар тарафыннан «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларны үтәү Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гәмәлгә ашырыла.

24.6.1. 24.1 пунктчасының 3 абзацы нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләргә дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерү. Нигезләмәләр Россия Федерациясә субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясә субъектының иң югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясә субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесә) карары буенча гәмәлгә ашырыла.

24.6.2. Нигезләмәнең 24.6.1 пунктчасы нигезендә башкарылган тикшерү нәтижәсендә жирле администрация башлыгы вазыйфасын контракт, чикләүләр, тыюлар, йөкләмәләргә үтәмәү фактлары ачыкланганда, “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәргә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очрактар ачыкланганда, «Аерым категория затларның аерым категорияләргә Россия Федерациясә территориясеннән читтә урнашкан чит ил банктарында сәхәтлар (кәртәмнәр) ачуны һәм кыйммәтләргә саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән Россия Федерациясә субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясә субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесә) контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләргә вакытыннан алда туктату турында гариза белән мәрәжәгать итә, яки тиешле карар кабул итәргә вәкаләтләр жирле үзидәрә органына карата башка дисциплинар жәза куллана яки судка мәрәжәгать итә.

24.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка сәргә тәшкит итүче белешмәләргә бирү турындагы сәратулар, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дөгьвалаучы гражданның, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, шундый гражданның хатынына (хатынына) һәм балигы булмаган балаларына карата оператив-әзләү чараларын үткәргү турында хокук саклау органнарына сәратулар Россия Федерациясә норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи затлары (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органнары житәкчеләргә) тарафыннан жибәрелә.

24.8 Сайтларның адреслары һәм сайтларның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чәлтәргәндәгә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дөгьва кылуы гражданның һәркәм өчә мөмкин булган мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлегә бирә торган мәгълүматларны, яллаучы вәкиленә

түбәндәгеләр тапшыра:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дэгъва кылучы граждән - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очрақларыннан тыш.

24.8.1. 24.8 пунктының 1 бүлегендә күрсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дэгъвалаучы граждәннар, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килүче елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча тапшырыла. 24.8 пунктының 1 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

24.8.2. Эшкә алуучының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дэгъва кылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алырлык мәгълүматны эшкәртә, шулай ук 24.8 пунктында каралган белешмәләрнең дәрәслеген һәм тулылыгын тикшерә.

25. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

25.1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль программалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәэмин ителә, алар тиешенчә жирлек, Мөслим муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

25.2. Жирлек башкарма комитеты һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенә нәтижәләгән арттыру максатларында тәҗрибәләр үткәрелергә мөмкин. Жирлектә муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткәру тәртибе, шартлары һәм сроклары муниципаль хокукый актлар белән Мөслим муниципаль районының һәм Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары нигезендә билгеләнә».

Татарстан Республикасы
 Мөслим муниципаль районы
 Баланлы авыл жирлегендә муниципаль
 хезмәт турындагы нигезләмәгә
 1 нче кушымта

Муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме

_____

2. Ел, туган ай _____

3. һөнәри белем, гыйльми дәрәжә булу турында мәгълүмат,

гыйльми исем _____

(кайчан һәм нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге,

_____

әзерлек юнәлеше һәм квалификация буенча белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем.

4. Аттестация вакытында муниципаль хезмәт вазыйфасы биләп торучы вазыйфа
 һәм дата

бу вазифага билгеләү _____

5. Муниципаль хезмәт стажы (шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)

_____

6. Гомуми хезмәт стажы _____

7. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача җаваплар

_____

_____

8. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр

_____

_____

9. Муниципаль хезмәткәрләргә тәкъдимнәрнең үтәлешен кыскача бәяләү

алдагы аттестация _____

(башкарылган, өлешчә башкарылган, үтәлмәгән)

10. Аттестация комиссиясе карары _____

_____

(муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм тәкъдим ителә

билгелэнгән тәртиптә кадрлар резервына кертү өчен

вакантлы вазыйфаны биләп торуга конкурс;

муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килү-килмәүне арттыру

муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми;

11. Аттестация комиссиясе составы _____

Утырышта _____ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

----- Тавыш саны, каршы _____.

12. Искәрмә _____

Аттестация комиссиясе рәисе _____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркәтибе
_____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары
_____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

_____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

_____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация үткөрү датасы

_____

Аттестация кәгазе белән таныштым

_____
(муниципаль хезмәткәр имзасы, дата)

Мөхер урыны

Татарстан Республикасы
 Мөслим муниципаль районы
 Баланлы авыл җирлегендә муниципаль
 хезмәт турындагы нигезләмәгә
 3 нче кушымта

Мөслим муниципаль район
 Баланлы авыл җирлеге
 башлыгына

Класс чины бирүгә тәкъдим итү

1. Фамилиясе, Исем, Атасының Исеме

2. Ел, туган ай _____

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр

(һинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе)

4. Һөнәри әзерлек, өстәмә Һөнәри белем алу яки стажировка турында
 белешмәләр

(Һөнәри әзерлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5. Муниципаль хезмәт вазыйфасы һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы

6. Гомуми хезмәт стажы _____
 (елларда тулы срок күрсәтелә)

7. Муниципаль хезмәт стажы _____

(елларда тулы срок күрсәтелә)

8. Кайсы вакыттан бирле эшли

(көрү датасы)

9. Муниципаль хезмәткәрнең класс чины

(класс чинының исеме һәм аны бирү датасы)

Белем дәрәжәсенең, күнекмәләрнең һәм осталыкның (Һөнәри
 дәрәжәнең) характеристикасы

нәтижә _____
 (класс чин бирү яки бирүдән баш тарту мөмкинлеге турында тәкъдим)

« ____ » _____ 20__ ел _____
(число, ай, ел) (имза) (фамилия, инициаллар)

Татарстан Республикасы
 Мәслим муниципаль районы
 Баланлы авыл җирлегендә муниципаль
 хезмәт турындагы нигезләмәгә
 3 нче кушымта

Татарстан Республикасы
 Мәслим муниципаль район
 Баланлы авыл җирлегә
 башлыгына

Класс чины бирүгә тәкъдим итү

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының
 Исеме _____

2. Хезмәткәр эшли торган җирле үзидарә органының тулы исеме

3. Вазыйфа _____
 (хезмәткәр эшли торган вазыйфаның һәм бүлекчәнең тулы исеме)

4. Туган көне: _____

5. Билгеләнгән вазыйфага боерыкбелән билгеләнде

(җирле үзидарә органы һәм җирле үзидарә органы җитәкчесе вазыйфасының
 тулы исеме); _____ № _____

6. Муниципаль хезмәт стажы _____
 (документны тугыру көне)

7. Квалификация разряды, класс чины _____
 «___» _____ 20- ел _____

8. Класс чины бирү турында үтенечнамә _____
 төркем буенча _____ муниципаль хезмәт вазыйфалары
 исемлеге.

Муниципаль хезмәткәрнең белем дәрәжәсе, күнекмәләре һәм осталыклары
 (һөнәри дәрәжәсе) турында кыскача бәяләмә:

Төп функциональ вазыйфалар булып
 тора: _____

Имтихан алучы җитәкче, дата _____

Үтенечнамә белән таныштым (имтихан алучының Ф.И.О.)

Имтихан бирүченең имзасы,
дата _____

Муниципаль хезмәткәрнең имтихан кәгазе

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме

2. Ел, туган ай _____

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр

(һинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе, гыйльми дәрәжәсе, гыйльми исеме)

4. Һөнәри әзерлек, өстәмә Һөнәри белем алу яки стажировка турында белешмәләр

(Һөнәри әзерлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5. Аттестация вакытында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы _____

6. Муниципаль хезмәт стажы: _____
(шул исәптән дөүләт граждан хезмәте стажы)

7. Гомуми хезмәт стажы _____

8. Муниципаль хезмәтнең класс чины _____
(класс чинының исеме һәм аны бирү датасы)

9. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача җаваплар

10. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән искәرمәләр һәм тәкъдимнәр

11. Муниципаль хезмәткәрләргә әйтелгән тәкъдимнәр

12. Квалификация имтиханы нәтижеләре буенча муниципаль хезмәткәрнең белемнәрен, күнекмәләрен һәм осталыкларын (Һөнәри дәрәжәсен) бәяләү

(дөүләт граждан хезмәткәре квалификация имтиханын тапшырды һәм аны граждан хезмәтенең класслы чинын бирү өчен тәкъдим итәргә; дөүләт граждан хезмәткәренең квалификация имтиханын тапшырмавын танырга.)

13. Аттестация комиссиясе составы _____

Утырышта _____ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

Тавыш саны _____

14. Искәrmә _____

Аттестация комиссиясе рәйсе _____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе урынбасары
 _____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркатибе
 _____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары
 _____
 (имза) (имзаны расшифровкалау)

_____

(имза) (имзаны расшифровкалау)

Квалификация имтиханы үткәру датасы « ____ » _____ 20 ____
 ел , Мөслим районы
 Имтихан кәгазе белән
 таныштым _____

(муниципаль хезмәткәрнең имзасы, дата)

Мөхер урыны